

Sygn. akt I PK 114/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa D. S.

przeciwko L. G.

o ustalenie istnienia stosunku pracy i diety,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 maja 2020 r.,

skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.- Ośrodka Zamiejscowego w R.

z dnia 10 stycznia 2019 r., sygn. akt IX Pa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1590 (tysiąc
pięćset dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów
pełnomocnika powoda w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 stycznia 2019 r., sygn. akt IX Pa (...), Sąd Okręgowy w G. Oddział Zamiejscowy w R. oddalił apelację pozwanego L. G. od wyroku Sądu Rejonowego w R. z dnia 13 września 2018 r., sygn. akt V P (...), w sprawie o ustalenie istnienia stosunku pracy i diety z powództwa D. S. Sąd Rejonowy w G. Oddział Zamiejscowy w R. powołanym wyrokiem ustalił, że powoda D. S. łączył z pozwanym L. G. stosunek pracy w okresie od 20 maja do 23 sierpnia 2013 r., zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem diet kwotę 19.992,25 zł, natomiast postępowanie w zakresie ryczałtów za noclegi umorzył.

Rozpoznając odwołanie strony powodowej, Sąd pierwszej instancji dokonał ustalenia stanu faktycznego w zakresie łączącego strony stosunku pracy oraz w sprawie wysokości diet, a także w tym zakresie dokonał oceny dowodów w przedmiotowej sprawie. Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, w szczególności w zakresie czasokresu trwania stosunku pracy powoda, biorąc pod uwagę charakter prawny umów łączących powoda z pozwanym, jak również towarzyszące temu okoliczności faktyczne. Ponadto Sąd Okręgowy zgodził się z argumentacją Sądu Rejonowego w sprawie obwieszczenia pracodawcy, czyli strony pozwanej, o wypłatach diet z tytułu podróży służbowych.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik strony pozwanej, zarzucając naruszenie prawa materialnego - art. 22 § 1¹ ustawy z dnia 2 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, zwany dalej k.p., poprzez jego błędne zastosowanie przy jednoczesnym niezastosowaniu art. 353¹ ustawy z dnia 2 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, zwany dalej k.c. w związku z art. 300 k.p., poprzez przyjęcie domniemania istnienia stosunku pracy, pominięcie kwalifikacji stosunku prawnego dokonanej przez strony, co doprowadziło do błędnego uznania, że praca powoda miała wszystkie cechy klasycznego stosunku pracy. Ponadto rozstrzygnięciu Sądu drugiej instancji zarzucono naruszenie art. 77⁵ § 3 i § 5 k.p. poprzez ich błędne zastosowanie i pominięcie kwestii, że ustalenia co do wysokości diet stanowiły równocześnie część umowy o pracę, co skutkowało błędnym przyjęciem, że powodowi przysługiwały diety w wysokości określonej w powszechnie obowiązujących przepisach. Rozstrzygnięciu drugiej instancji zarzucono także naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, czyli art. 378 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, zwanego dalej k.p.c. i art. 382 w związku z art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji w zakresie podniesionych w niej zarzutów w zakresie, w jakim pozwany podnosił zarzuty związane z oceną dowodów dokonaną przez Sąd pierwszej instancji oraz naruszenie art. 233 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zastosowanie przy dokonywanej przez Sąd drugiej instancji ocenie dowodów kryterium nieznanego ustawie.

W oparciu o te zarzuty, pełnomocnik skarżącego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania SO w G. OZ w R. w składzie zmienionym.

Na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. pełnomocnik wskazał, że podstawą uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej jest to, że skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na podniesione zarzuty naruszenia prawa materialnego oraz naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r.,

II PK 223/09, LEX nr 585777). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638). W kontekście wskazywanej przez Pełnomocnika wnioskodawcy oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy przede wszystkim zauważyć, że uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie zmierza do zakwestionowania oceny prawnej poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych oraz dowodów. Natomiast stosownie do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., III PK 73/11, w razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W sytuacji, gdy skarga kasacyjna ogranicza się tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie wskazując na inne naruszenia prawa, jest ona niedopuszczalna jako nieoparta na ustawowej podstawie.

Stosownie zaś do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., I PK 266/13 skarga kasacyjna ze względu na szczególną podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zostaje przyjęta do rozpoznania tylko wtedy, gdy wniosek samodzielnie wskazuje i wykazuje naruszenie konkretnych przepisów prawa procesowego lub materialnego, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że wyrok jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Ponadto, na marginesie należy zauważyć, że zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie może być w ogóle brany pod uwagę zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i to także w powiązaniu z innymi przepisami, bo chociaż generalnie dopuszczalne jest oparcie skargi

kasacyjnej na podstawie zarzutu naruszenia przepisów postępowania, to jednak z wyłączeniem zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.